

23. DERS

67) SELEF   68) HALEF   69) HALİFE

- 67) SELEF:** → “Önce gelenler” demektir. Şer’î ıstılahta Ashâb-ı kirâm, Tâbiîn (Ashâb-ı kirâmı gören büyükler) ve Tebe-i tâbiîne (Tâbiîn’i gören büyüklerle) verilen isimdir.
→ Cenâb-ı Hak’tan selef-i salihînin ibadet aşk u iştiyakını, onlardaki kulluk temkinini dilenmeli ve namazı şuurluca ikâme edebilmek için inâyet-i ilahiyeyi talep etmeliyiz. Belki herbirimiz şöyle demeliyiz: “Allah’ım, Rasûl-ü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz namazı hangi enginlikte ikâme ediyor idiyse, bana da o idraki lutfeyle; namazın manasını benim ruhuma da duyur. Rabbim, ben de Peygamber Efendimiz’in eda ettiği gibi namaz kılmak ve onu benliğimin bütün zerrelerinde duymak istiyorum.”
→ Evet, **selef-i salihînin** elinde bizdeki imkânlar yoktu. Ebû Eyyub el-Ensârî Hazretleri İstanbul’a ulaşınca kadar kim bilir neler çekti? Yezid döneminde yaptıkları bu seferde, herhalde oraya gelinceye kadar altı ay yol yürümek zorundaydılar.
→ Aslında, tabakâta (Hak dostlarını derecelerine göre sıralayıp, hayatlarını ve eserlerini anlatan kitaplara) bakılsa, bu konuda daha pek çok örnek bulmak mümkün olacak ve selef-i salihîn arasında günde yüzlerce rek’at namaz kılanların sayısının hiç de az olmadığı açıkça görülecektir.
(KT 7 / Ölümsüzlük İksiri - Övülme Tutkusu ve Karakteristik Narsistler)
- 68) HALEF:** → “Sonradan gelenler” demektir. Şer’î ıstılahta ise Selef-i sâlihînden yâni Ashâb-ı kirâm, Tâbiîn ve Tebe-i tâbiînden sonra gelen Ehl-i sünnet âlimlerine denir.
→ Kur’an-ı Kerim, Hazreti Zekeriyâ ve Hazreti İbrahim gibi peygamberlerin ve Rahman’ın sevgili kullarının çocuk taleplerini anlatırken, onların behemehal bir çocuk sahibi olmak için değil, nübüvvetin ağır yükünü omuzuna alıp götürebilecek keyfiyette bir vâris yetiştirmek için dua ettiklerini de nazara vermiştir. Onların dua cümlelerine mefhum-u muhalif açısından bakılınca “Ya Rabbi! Şayet hayırsız ve **şerru’l-halef** olacaksak, öyle bir çocuk istemiyoruz.” dedikleri görülecektir.
→ Yeterlilik ve sağlam karakter çok önemlidir; Hz. Harun halef olarak seçilir, ama gerçekten onda fevkalâde denecek ölçüde iyiyi, güzeli, mükemmeli temsil kabiliyeti vardır.
→ Ancak halef fukahâ, “Bir kimse Allah rızası için hatim okursa, o kişiye hediye verin ve onu memnun edin.” demişlerdir. Kur’ân okuyan kişinin vazifesi herhangi bir şey talep etmemek, hatta bunu kalbinden dahi geçirmemektir. Çünkü bu, zaten onun vazifesidir.
(KT 7 / Ölümsüzlük İksiri - Anne-Baba Olma Arzusu)
(Prizma 4 - Kuran’da Hz. Musa (as) ve Kavmi)
- 69) HALİFE:** → Kelime olarak “öncekinin yerine geçen” manasındadır. Şer’î ıstılahta ise Peygamber Efendimizin (sav) vekiline denmektedir.
→ Halife denince ilk olarak Râşid Halifeler, yani Hz.Ebubekir, Hz.Ömer, Hz.Osman ve Hz.Ali Efendilerimiz (r.anhum) akla gelir.
→ Allahu Teâlâ insana birçok nimetler bahşetmiş, onu pek çok ulvî duygularla serfiraz kılmış ve yeryüzüne halife olarak göndermiştir. Kur’ân-ı Kerim’de de, “Ben yeryüzünde bir halife yaratacağım.” (Bakara 30) buyrulmuş anlatılmak istenen gerçek de bu olsa gerek.

→ Evet beşer, başına Allah'ın koyduğu insanlık tacıyla tam bir halifedir ve O'nun aziz kılmasıyla da azizlerden azizdir. Tabîî, Allah isterse onu zelil kılıp tepe üstü de getirebilir. Öyleyse insan, kendisine hilâfeti lütfeden Zat'a ciddî bir teveccühle sınıksız sarılmalı ve "kemer beste-i ubudiyet" içinde O'na karşı kulluğunda bir lâhza bile kusur etmemeye çalışmalıdır.

(Fasıldan Fasıldan 4 - Allah'ın Halifesi)

Aşağıdaki kelimeleri manalarına uygun bir şekilde birleştirin:

Selef	Önce gelenler
Halef	Sonra gelenler
Halife	Öncekinin yerine geçen

Aşağıdaki boşlukları doldurunuz:

Bu teyakkuz ve temkinden dolayıdır ki, ...-i salihîn efendilerimiz ehl-i küfürle alâkalı ayetleri okurken bile hıçkırma hıçkırma ağlar ve onların akıbetine düşmekten çok korkarlardı. Mesela; Ömer bin Abdülaziz, "Boyunlarında demir halkalar, ayaklarında zincirler olarak önce kaynar suya sürüklenecek, sonra da ateşte cayır cayır yakılacaklardır." (Mü'min, 40/71-72) mealindeki ayeti tekrar ede ede sabaha kadar ağlar ve çok defa secdede yığılıp kalırdı. "Gün gelecek, kâfirler cehennem ateşinin karşısına tutulurken onlara şöyle denilecek: "Bütün zevklerinizi dünya hayatınızda kullanıp tükettiniz, onlarla safa sürdürdünüz!" (Ahkaf, 46/20) mealindeki ayet-i kerimeyi okuyunca yemeden içmeden kesilir; âhîret meyvelerini daha dünyadayken yiyip bitirmekten ve öteye müflis olarak gitmekten korktuğu için bir bardak soğuk su içmeye, birkaç lokma yemek yemeye bile cesaret edemezdi. Doğrusu, özellikle ilk asırlardaki mü'minlerin genel halleri Ömer bin Abdülaziz'in halinden pek de farklı değildi. Onlar, her ayet karşısında herkesten önce kendilerini muhatap kabul ediyor ve beyan-ı ilahînin muhtevasına göre bir tavır belirliyorlardı.

Hz. Musa'nın, Hz. Harun'u ..... olarak bırakmasının Kur'ân-ı Kerim'de genel bir prensip olarak nazara verilmesi, toplumun hiçbir zaman başıboş bırakılmaması gerektiği esasını vurgular.

Allahu Teâlâ, "Ben yeryüzünde bir ..... yaratacağım" buyurarak, bu hakikati meleklerle duyurmuş, onlar da insana verilen bu şerefi takdirle karşılamışlardır.